

Toespraak van de minister van Defensie ter gelegenheid van de besloten uitreiking van de Dapperheidonderscheidingen op 7 oktober 2009 te Breda.

Let op: Alleen gesproken woord geldt!

Ridders Militaire Willems-Orde Van den Hoek en Kroon, Excellenties, familie Peterse, leden van de vaste Kamercommissie voor Defensie, leden van de Vereniging Draggers Militaire dapperheidonderscheidingen, generaals, burgemeesters, familie, vrienden en collega's van de te decoreren militairen, aangetreden militairen, cadetten, adelborsten en cursisten, dames en heren,

Welkom op deze bijzondere locatie, welkom op deze bijzondere dag. Vandaag eren wij acht militairen van onze Nederlandse krijgsmacht.

Acht militairen die zich in buitengewone omstandigheden buitengewoon hebben gedragen.

Wij eren hen voor bijzondere daden onder vuur. Daden van moed. Daden van beleid. Daden van trouw.

Ál onze militairen doen goed werk in de vele operaties die zij namens Nederland uitvoeren. Maar soms stijgen militairen uit boven de norm. Soms verrichten zij daden die buitengewoon zijn.

Soms handelen zij op een wijze die wij niet meer kunnen scharen onder – wat militairen zelf vaak duiden als - 'Ik deed gewoon mijn werk'.

Wij eren vandaag deze militairen.

Zij hebben op cruciale momenten het verschil gemaakt. Onder moeilijke omstandigheden. Onder risicovolle omstandigheden. Met gevaar voor eigen leven. Zij hebben met hun daden de voortgang van hun missie bevorderd.

Voor mij staan zo dadelijk zeven mannen van het Korps Commandotroepen.

Eén man staat daar niet bij. Dat is kapitein Björn Peterse.

Kapitein Peterse verongelukte tijdens de dienst. Hij verongelukte ná de missie waarvoor hij vandaag postuum wordt onderscheiden met de Bronzen Leeuw, de hoogste onderscheiding na de Militaire Willems-Orde. Een onderscheiding die zesenvestig jaar geleden voor het laatst is uitgereikt aan een Nederlandse militair. De woorden die vandaag worden gesproken, gelden ook kapitein Peterse. We leven mee met zijn weduwe, vader, broers en overige familieleden. Weduwe Peterse zal de onderscheiding in ontvangst nemen. Ik stel het zeer op prijs dat u hier vandaag bent.

Commando's. U keerde terug. Mede dankzij de steun en kameraadschap van uw collega-commando's. En mede dankzij de steun van familie, vrienden en collega's aan het thuisfront. Anderen keerden niet terug.

Wij denken vandaag in het bijzonder aan korporaal van het Korps Commando Troepen Kevin van de Rijdt. Wij denken ook aan de twintig andere omgekomen militairen. Zij sneuvelden of kwamen om tijdens de missie in Afghanistan. De missie waaraan ook u zoveel heeft bijgedragen. Hun verlies laat een lege plek achter. Juist in hechte eenheden als de uwe.

Namens de regering, natuurlijk in het bijzonder de bewindspersonen van Defensie, en namens de Commandant der Strijdkrachten, zeg ik: ook wij voelen hun gemis. Ook wij vergeten hen niet. Wij gedenken de gesneuvelde en omgekomen militairen. Ook hier. Ook nu.

Commando's. De Nederlandse krijgsmacht is trots op u. Trots dat u hier vandaag staat. Trots op wat u hebt gedaan. Trots op wat u hebt bereikt. U hebt gehandeld in dezelfde geest als de achtenveertig mannen die op 22 maart 1942 vanuit Londen de trein naar het Schotse *Spean Bridge Railway Station* pakten.

En daar de eerste Hollandse commando-eenheid begonnen: Number Two Dutch Troop. Vanuit de gedachte: Het is Nu of Nooit. Vanuit diezelfde gedrevenheid bent u, bijna zeventig jaar later, te werk gegaan.

Uw daden in Afghanistan weerspiegelen uw Wapenspreuk: Nu of Nooit.

Het is ook die Wapenspreuk die u onderscheidt van veel andere onderdelen van onze krijgsmacht. U, commando's, staat klaar om te gaan. Midden in de nacht. In bittere kou of brandende hitte. Te voet of via een paradropping. Voor een bliksemactie of een uitputtingsslag. Onopvallend. Bescheiden. Zonder tromgeroffel.

Juist daarom zou ik vandaag het liefst in alle openbaarheid zeggen hoezeer wij die inzet waarderen. Maar ook vandaag past beslotenheid. Ook vandaag telt alweer de volgende speciale operatie.

Commando's. Wij onderscheiden u vandaag voor het uitvoeren van cruciale missies in Afghanistan drie jaar geleden. Het heeft Hare Majesteit de Koningin behaagd in te stemmen met de voordrachten voor toekenning van

dapperheidonderscheidingen die in de Tweede Wereldoorlog zijn ingesteld voor 'bijzondere daden in de strijd'.

Twee leden van uw Korps worden voor deze daden onderscheiden met de Bronzen Leeuw, de hoogste militaire onderscheiding na de Militaire Willems-Orde.

De laatste Nederlandse militair die deze eer te beurt viel, was sergeant Hagemeijer, zesenvestig jaar geleden, voor zijn optreden in Nieuw-Guinea. Daarna is de Bronzen Leeuw nog eenmaal postuum toegekend: op 16 maart 2006 aan de Poolse generaal-majoor Sosabowski voor zijn rol in Operatie Market Garden in de Tweede Wereld Oorlog.

De Koningin heeft postuum toegekend aan Kapitein Björn Peterse de Bronzen Leeuw voor zijn daden als pelotonscommandant, onder andere bij zware gevechten in de omgeving van Tarin Kowt en de Baluchi Vallei.

Hij heeft bij verschillende operaties doortastend, beleidvol en moedig opgetreden. Kapitein Gijs wordt onderscheiden met de Bronzen Leeuw voor excellent leiderschap en moedig optreden gedurende vele intensieve gevechtsacties.

Twee leden van uw Korps worden onderscheiden met het Bronzen Kruis.

Deze onderscheiding komt toe aan sergeant-majoor Maurice voor het inroepen en succesvol aansturen van luchtsteun tijdens vijandelijke hinderlagen. Hij deed dit samen met Marco Kroon. Kapitein Kroon is onder meer voor deze actie door Hare Majesteit de Koningin onderscheiden met de Militaire Willems-

Orde. In deze operatie heeft sergeant-majoor Maurice levens gered en bijgedragen aan een effectief optreden van de coalitietroepen.

Het Bronzen Kruis komt toe aan kapitein Arthur voor het bewust aantrekken van vijandelijk vuur.

Hierdoor konden zijn Amerikaanse collega's uit een hinderlaag ontkomen.

Vier van u komt het Kruis van Verdienste toe. Het gaat om eerste luitenant Robbert, kapitein Bart, sergeant Sven en korporaal der eerste klasse Robin. Zij allen hebben moedig opgetreden tijdens een vijandelijke aanval. Zij allen hebben zichzelf aan gevaar blootgesteld om hun kameraden te redden, gevechten in hun voordeel te beslissen en de operaties op cruciale momenten positief te beïnvloeden.

U hebt daadwerkelijk in de vuurlinie gestaan. En bent daaruit gekomen. Wij – als Defensie en als kabinet – vragen veel van u. En van uw thuisfront. Dat realiseren wij ons. Weet dat wij uw inzet waarderen. Weet dat wij de inzet van uw thuisfront waarderen. En weet dat wij die inzet blijven waarderen. Nu en in de toekomst.

-0-0-0-